„ЗАСТАВА“ излази редовно: средом, петком, недељом, на целом табаку, а уторником на по табака.

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску:
на целу годину . . . . . 14 ф. — н.
на по године . . . . . 7 ф. — н.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.
За Србију
(у сребру.)
на годину 35 дин. на пола године 17½ дин.
на четврт године 9 динара.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, а за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а предплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад у дунавској улици.
РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 121. У НОВОМЕ САДУ У УТОРАК 14. (26.) АВГУСТА 1879. ГОДИНА XIV.

У НОВОМ САДУ 13. августа.

Мислило се и говорило, како гр. Андраши стигне у Беч, криза у министарству спољашњих послова поћи ће брзим кораком к свом решењу, но то се не обистињава. Што се до сад јавља о бављењу министрову у Бечу, то су неке изјаве, посета надвојводе Албрехта, андрашијева аудијенција код монарха и његово учешће у министарском већу, које је 10. о. м. одржано. Но сви ти догађаји и вести о њима не уносе ни бар више светлости у ситуацију, она се не мења. С тога све више вероватности стичу они гласови неверних Тома, који веле, да Андраши не мисли озбиљно са својом демисијом и да би се радо приволео, да остане и на даље житељ балског трга. Ту сумњу изрекла је прво „Нова сл. Преса“, а за њом и други бечки листови. Према томе андрашијево гласило у Пешти налази се побуђено, да по ново потврди своју вест. Андраши је, вели, у Ишлу молио за отпуст, монарх је отпуст у начелу одобрио, с тим, да Андраши управља спољашњим пословима све дотле, док се круна не одлучи, кога ће за његова наследника. Међу тим, министар није поднео формалну молбу за отпуст, коју би ваљало неодложно решити. По томе дакле, вели „П. Л.“ даље, лако може бити, да ће проћи још неко време, док се не реши криза, али извесно је, да Андраши остаје при својој одлуци. Између тих редова осведочена андрашијева гласила може се читати, да би гроф још дуже време радо баталио Теребеш, само кад би се нашао леп изговор његову останку. Из тога следује, или да се затрчао, кад је поднео оставку, или да је демисија катанац, којим хоће да опипа било јавног мишљења, па показавши, како је зар само он дорастао данашњој ситуацији, да си стече репутацију и утврди свој положај. Отуда оно вајно јадање „Пешт. Лојда“ и подобних, који фарисејски плачу и ридају, да нема у свој монархији човека, који би се усудио, да замени Андрашија. Дипломатски заступник Аустро-угарски у Берлину, гр. Алојзо Кароли, којег су озбиљно „имали у виду“ за будућег министра спољашњих и који би био прикладан заменик андрашијев, — он одлучно одбија од себе ту намену, по што није толико вичан парламентарној борби, колико би му на тој пошти требовало. Отуда она журба Тисе, који је на први глас о кризи похитао у Беч, да токорсе одговори Андрашија од намишљене накане. С тога путује и Тафе у Ишл, а овамо су га неки бедили, да је он подметнуо ногу Андрашију. Скорим ће се морати покасти, колико ће сви ти маневри вредити и успети.

Познато је, како се био разнео глас, да су неколике пуковније прешле босанско-новопазарску границу, да је дакле у ствари отпочела окупација Новог Пазара, но да богме да се то није обистинило. Глас тај поникао је отуд, што су, као што се полузванично јавља, три пуковније босанско-херцеговачке окупацијоне војске добиле заповест, да измене оне чете, што држе кордун на граници Новога Пазара. Ако пође војска у Нови Пазар, иће с њом и те три пуковније, но од дефинитивног решења те акције нема још ништа. Коначна одлука стојаће до мешовите комисије, а ова тешко да ће пре краја овог месеца (по рим.) свршити свој посао. Поближе модалитете, нарочито пак рок поласка, одредиће — као што „Н. б. тгблт.“ јавља — заједничко министарско веће, што ће се ту скоро држати у Бечу и на ком ће гр. Андраши још учествовати.

У Цариграду се опет помаља стари дар-мар. Султан би, јавља се, Кередина радо повратио у службу, али му се не допада његов реформни програм. Он би најволео, да се органише старо државно веће, па да му Кередина стави на чело. То државно веће пак беше најпокваренија установа у отоманској држави и непроходна сметња свакој новини. Међу тим стара песма не престаје долазити из падишине столице. Финансијска невоља расте с дана на дан. Вели се, да у последње време нису могли да набаве ни најнужнију свакидашњу храну војсци. Ратни министар ту скоро на кратко рече свом колези финансијском, да му је преко нужна извесна свота новца, јер војска само још за три дана имађаше хране, а финанц-министар одговори му, да он новца нема. Из Сирије се јавља, да је некакав заповедник у тој покрајини морао ићи на реквизицију по селима, да би војску спасао од глади. Ни сам султан не добија колико му је нужно за двор. Пре неки дан, јавља се, искао је на брзу руку 4000 лира, али се морао задовољити са 1500. Од ото доба ради се о новом државном зајму. Нека дружина банкара из Галате дала је предујма 80.000 лира и Осман паша води преговоре с бар. Хиршем ради зајма од 30 мил. динара. Под теретом финансијске невоље пропашће и последњи остатак турске државе.

Конференција српске народне странке,

држана у Н. Саду 12. авг. 1879. за истакнуће кандидата за српски народно-црквени сабор.

Као што је у овом листу саопштено, заказана је била велика конференција овде у Н. Саду за 12. август и тако се и одржала. Са стране је највећма био заступљен ст. бечејски и жабаљски срез.

У име сазивача отворио је конференцију др. Ст. Павловић и том приликом нагласио важност претстојећег сабора, те по томе и важност састава тог сабора. У једно је предложио, да конференција изабере себи претседника, који ће руководити саветовања.

За претседника буде акламацијом изабран Ст. Брановачки, а свештеник Лаза Кићански из Сентомаша за перовођу.

Председник у кратком и језгровитом говору претстави, како ће овај сабор бити можда један од најважнијих, јер ће по престанку политичне борбе око автономије имати да позитивно поради сада на утврђењу те наше црквено-просветне автономије. Позива дакле, да се за избор заступника на томе конгресу бирају људи, који ће бити за очување и утврђење автономије.

Нестор Миковић (учитељ сентомашки) изјављује, пре но што би се на саму ствар прешло, да он од своје стране нема ништа заједничког са оним учитељима, који хоће, да на народном сабору учитељство као неки засебан сталеж и одвојен од народне странке заступљено буде. Није потписао онај циркулар сентомашких учитеља, који је на јавности споменут био, а тако исто може казати, да и већина свесног учитељства српског не дели те назоре неколицине учитељске и стајаће као што је и досад чинила уз народ и са народом.

Конференција је са задовољством примила ту изјаву.

Димитријевић Миша предлаже, да бирачи из појединих срезова конференцији овој обележе своје кандидате.

Др. Арон Војновић из Ст. Бечеја мисли да би добро било, да се каже у овој конференцији да ће се таки кандидати поставити, који су за проширење наше автономије.

Др. М. Ђорђевић држи, да није нужна така изјава, јер је у главном то наглашено у претседниковом говору, где се каже, да ће ваљати порадити на утврђењу наше автономије. Под тим се може разумевати и проширење, ако би се таме могло утврдити оно, што је до сад извојевано. Нема ништа против тога, ако се хоће начелна дискусија али држи, да то није нужно, јер је ово и тако наставак рада нар. странке, па смо начелно споразумни, а и конференција је ова само за истицање кандидата сазвана.

Др. Н. Максимовић (из Сомбора) говори подуже о проширеној автономији, те вели да није могао на чисто изићи, шта се под тим разуме има. Нека, разуме ли се то под проширењем, ако се хоће да у нашим општинама не буде прочешеног дилокруга, него као онако што је на пример код Румуна. Тако и оно, што се вели, да треба народу прибавити утицаја на избор епископа, не сматра као проширење, већ као сужење, јер ми сви знамо и хоћемо да сам избор епископа јесте и буде народно право. Према свему томе држи, да ће довољно бити, ако се каже, да је ово конференција нар. странке и да су кандидати, који се овде истакну, кандидати те странке.

Др. Мих. Полит мисли, да г. Војновић такође није желио, да се сада поведе начелна расправа у тој ствари, јер би нас то далеко одвело, а не би ни цели водило. Данас се не бирају заступници па да им се неке инструкције дају, којих би се морали придржавати, него се избор сматра као ствар поверења, где народ оставља дотичном изборнику, да га заступи по својој најбољој свести и савести.

Др. Арон Војновић изјављује од своје стране, да није хтео изазивати никакву начелну дебату него је само намеран био, да се детету неко име даде. Задовољан је тиме, што се каже, да ће то бити кандидати наше нар. странке.

После овога се приступи избору одбора, који ће кандидацију удесити и конференцији на одобрење поднети. У одбор су ови изабрани: Ковачевић Марковић, Кићански од свештенства, од световних: др. Арон Војновић, Лаза Дунђерски, Шијачки Коста, Тима Крестић, Емил Сарајлић, Пушибрк Васа, Влада Стратимировић, Јоца Димић и др. М. Ђорђевић.

Конференција се одложила за то време, док је је одбор у побочној соби већао.

После четврт часа проглашена је од конференције по одбору предложена ова кандидациона листа за бачку дијецезу:

Од световног реда:

За паланачки срез: др. Стеван Павловић, За стапарски срез: др. Ника Максимовић. За суботички срез: др. Мих. Полит-Десанчић. За ст. бечејски срез: Стеван Брановачки. За жабаљски срез: Миша Димитријевић. За варош Сомбор: Никола ђ. Вукичевић. За варош Н. Сад: др. Илија Вучетић.

Од свештеног реда:

За стапарски срез са Сомбором: прота Ђорђе Бранковић. За паланачки с Н. Садом: Панта Поповић. За ст. бечејско-жабаљски срез Милош Папић.

После овог се потакла реч, не би ли добро било, да се из ове конференције овласти одбор оних лица, која су потписана на прогласу бирачима штампаном у 113. бр. „Заставе“, да исти руководи изборе не само у бачкој, но и по свим осталим дијецезама. Споразумело се у томе, да исти одбор буде за бачку дијецезу, јер је конференција само за ту дијецезу сазвана, а осталима је остављено, да у том погледу таки исти или сличан корак учине.

И тако је свршена била конференција. Очекивати је, да ће пријатељи по срезови порадити, да кандидати нар. странке буду свугде и изабрани од бирача и изборника српских.

ДОПИСИ.

Букурешт 6 августа. Од једног доба амо бечко-пештански листови, доносе и опет неке чудноватe гласове, односеће се на крвну им браћу овдашње Жидове. Тако та од стране Јеврејске алијанције плаћена гласила између осталог веде, да су овдашњи Жидови изложени неописаној грдњи и поруги од стране народа румунског а влада Румунска она опет од своје стране чини чуда од свирепости над бедним и поштеним Јудама, она на стотине мирних и поштених Жидова у тешко гвожђе меће и преко својих граница у пратњи сурових коњаника изпребијане и изнурене пребацују и то само због Румуну урођене верозаконске мржње. О! ви хуљатељи крста и сина божија, немојте и на даље вређати овај сиротни и много искушавани народ румунски. Ходите и видите, па ће те се за цело о противном уверити о свому оном, што сте до сада по вољи и наредби ваше Жидовске алијанције о вашој у Румунији живећој браћи написали а поштеном свету као живу истину износили и нудили. —

Зар ваша Јеврејска-алианција неће да зна да се у Румунији трпе и оне верозаконске секте — које се нигди, па ни у самој Аустро-угарској трпеле неби. Тако на пример, у Румунији живи и своју веру слободно исповеда и она гадна секта, која је из Русије још у седамнаестом столећу нагајком изгоњена била. Та се секта зове „Липовани“ или као што их овуда обично зову Ушкопљеници, њих има 9700 душа са десет богомоља својих,

Па кад је и ова гадна секта нашла у Румунији себи и својој богумрској вери прибежишта, онда од куд да се баш Жидови могу на Румуне тужити, и њи Европи и целом свету, као прогонитеље и хуљитеље њихове вере престављати. Кад се зна да њихова вера није ни у мрачном добу у Румунији у опасности била. — Али да, паринка жидовска алијанција није кадра лепим и поштеним путем и начином еманципацију својој у румунији браћи извојевати, него ваља румуне као жидождере свету престављати.

Горе споменути листови веде и јадикују, да се силни жидови у гвожђу оковани за границу терају, да се терају то је свето, само што румунска власт жидовске вагабунде и којекакве кршћанске скиталице међу којима има богме и доста Румуна не окива у гвожђе, јер гвожђа и синџира у слободној Румунији нема, и то све донде, док се Жидовски вагабунди и кршћанске скиталице својим пратиоцима вољно повинују а ако се која група вагабунда не влада (као што ваља, то се богме онда веже и стеже, исто онако као оно у Аустро-угарској или у Енглеској, само што овуда неће Влах ни за живу главу, ни кундаком ни нагајком, нити боксом, а ни вокамом бедне већ осуђене људе да бије — Румуни веле, у Енглеској се људи бију, и то не само хуље и вагабунди, него људи све бирани, који су намењени да просвету по Азији и Африци шире.

+ **Чуруг**, 4. Авг. 1879. Поштовани читаоци драге нам „Заставе“ нису ваљда заборавили на допис одавде у „Застави“ Јула месеца 1877. год. о једнодушној жељи чуружана и молби црк. општине путем изасланства преосвећеноме г. владици бачком, да не стаје на пут у конзисторији при пуштању к избору проситељу Милошу Папићу капелану окружног протопопијата жабаљског на упражњену парохију у Чуругу. Опет велимо, није могуће, да је онај допис, онај занимљиви дијалог између г. епископа и чурушке депутације баш на Иван дан вођени посве у заборав прешао. Да, онај разговор, она препокорна молба и онај искрен и срдачан говор стада своме архипастиру и натраг они немилосрдни, претећи и багателишући депутацију ответи архијерејски. Па ако се не варамо, да није заборављено, само ћемо даље да настављамо, шта је до јако у тој ствари рађено и докле се дошло.

Дакле знамо из дописа, да је М. Папић по савету неких г. епископу близа стојећих повукао свој уток — против конз. решења — од митрополитског црквеног савета, да тим умилостиви преч. конзисторију, управ г. епископа, да би ли једном учинио што је право и богу мило, што човек човеку а камо ли јачи слабијему, епископ капелану учинити ваља. Али јок, тим не беше краја, ма да је М. П. и општина особено, изасланством молила и преклињала. Наш г. епископ „не восхотје разумјети.“ То беше на Иван-дан 1877.“

Прошле 1878. год. опет Јула месеца позове г епископ — наравно именом „конзисторије бачке“ — чурушку општину, да пошто је М. П. повукао свој уток од мцс., општина предузме избор између пароха мошорјанског, Исаковића лочког и И. Марковића ковиљског. Али општина, управ црквени одбор, који беше позван да спреми сва нужна за избор пароха, сви чланеви отиду г. епископу и молише га и богарише, да не чини друго но да приступи М. П избору, јер за другог компетента неће општина да зна. Сувишно би било овде и трећи разговор г. епископа и чурушке депутације штампати, ма да је још занимљивији био. Доста је, да споменемо само, да није ту помогла ни брига, да не ће општина, народ због неправде у назарејство, — јок, продајмо ако хоћемо и цркву, би ће Срба. — А! ми не ћемо, ми смо је правили а ви... — Ви као да сте се неком обећали, и намећете кога нећемо. — Ко? ја? То је моја ствар, вама зар да се исповедам, ни мом митрополиту. — Хоћете, да га упропастите. — Не, да ћу му бољу парохију, само Чуруг не. — Па ви непостављате, народ бира... — После ове безуспешне молбе скупштина је писмено молила конзисторију и казала, да осим М. П. никог другог за пароха неће а најмање од поменуте тројице. Још је против истих толике обвине не паст. понашање које су поједини чланови скупштински имали прилике ближе познати, навела, да заиста није овде место спомињати их, по ономе: „Да не саблазните сја.“ Најпосле је молила за нов распис стечаја, пошто је онај престарио, и изјавила, да се види да конз. не само да кињи М. П. и не чује општину чурушку но и силом протежира припуштену тројицу, које општина никада не ће бирати.

И преч. конз. не само да није уважила молбу чуружана, него је још (чујмо!) две године администрирајућег капелана М. П. коме то као окружном капелану по решкрипту 1868. год. у дужност спада, скинула са администраторства и заменула га личним капеланом пароха Миклушића из Жабља, а општини с пријетњом наложила, да одма избор предузме. Још више је конзисторија забранила М.

Папићу долазити у Чуруг без допуста владикиног „јер буди и наговара народ за себе.“

Није могуће овде предочити штованим читаоцима расположај чуружана на овај нечувени чин преч. конзисторије.

Скупштина не имајући пута уложила је одма уток мц. савету против конзистор. решења и целу је историју о гоненју М. Папића, не уважењу основане молбе општинске и протежирању тројице избору припуштених кандидата испричала иштући, да се нов стечај распише пошто је постојећи престарио и да су припуштени достојни били. — То беше лане ово доба. А на сумњичење да је неколицина за М. П. одма је сама себи општина сатисфакцију дала.

Па чујмо даље. После пуне године дана уложена призива опет Јуна месеца чујемо поуздано да је мц. савет решио: Расписаће се стечај са искључењем М. П. пошто је сам свој позив натраг повукао.

Је ли вајде о овом и речи трошити ил жалити се? Не, него рећи: врана врани очи не вади. Зар да апелаторија руши што конзисторија сагради? Зар да онамо као и овамо чланови не чине вољу председника и председник председнику. И како би општина против конзисторије право добила а епископ према капелану право изгубио? Ал и нашто жалити се на апелаторију ил на конзистор. чланове који — последњи — и признају да против воље гласају, одобравају јер не ће г. епископу да се замерају, да благоволење, годишњу припомоћ изгубе. А начело, рескрипт 1868., установе на страну због ом, ваља их покосити. Доле са автономијом црквено-општинском. Не ћемо је, кад глас кожувара и капутлије раван је свештениковом, кад његова реч као и попина важи, кад није парох природни председник, не поставља туторе и с њим црквене рачуне не води, кад општина бира пароха, проту а не поставља владике, кад нема поред плате и штоле. Нашто од народа изабрана епархијска скупштина а од ове конзисторија, административни и школски одбор и чак у конзисторији са поповима још доктори и кожувари, да седе заједно са владиком поповима, а не као пре асесори од владике наименовани. Доле то све па старо на ново. Јесте ту лежи, и да не говоримо о уздисају у калуђера спанија.

Мало је наши свештеника, који заједно са калуђерима старо доба нереда и деспотства не желе, да поврате.

Па зато и наши конзисторијалници радују се злу оних који уз њи не стоје. Знамо да се свете и многи други борци и браниоци свдањи црквени установа, бивши питомци, богословци и писци чланака о правима општине и црквенске автономије. Сад не само да ћуте но као да одобравају и стиде се онога што су некад приповедали. Неки тек онако по навоз пишу да им се незна краја — да се Власи не сете. Истина је да се неки изговараху, да кад у седницу дођу отпуштани бивају са „неће бити седнице,“ па се онда позивају местни покорници, ал камо о томе на јавност?

Да, тако је то, а нису ту криви политични шефови нити ту треба још шири положај нашем епископату.

Овако дакле чуружани са правом избора пропоше, овако М. П. са његовог држања уз народ и због решпектовања саборски установа прође, а награда му је: мржња, пакост, освета — очајање.

Ово овде сматрасмо за општу ствар и за грађу за предстојећи сабор. Дугујемо још да о замениву М. П. овде коју кажемо. Локални ствари, којима не смемо ни штовану читалачку публику морити ни милу „Заставу“ теретити и немамо осим да се злогласни Сабаткаја одселио из Чуруга пошто су му чурушки Мађари путем „Мађ. хирлапа“ сведочбу дали, која је њега достојна.

Још имамо ново, да је пре годину дана суспендована наша општинска управа Сабаткаје et. comp. што је због проневерени 9000 фор. била у затвору, ово дана отерана у Панчево у затвор. Закључни расправни дан заказан је за 29. Авг. За исти дан позвано је одавде 48 сведока.

Још нешто ал добро, доста је зала. Чуружани беше кињени неимајући лекара општинског. Бивши солга теде у силу бога ма ког Чивута само не Србина Илијћа сада ђурђевачког лекара. Но би па и прође, солга оде јер мораде, јаче село од сватова па и срез од солгабирова. Пролетос изабрасмо сложно и једногласно др. Милана Лакића за лекара. Истина, ми тедо смо честита Србина ал пре свега ваљана лекара, па се и не преваримо. Лекарску способност г. Лакића не цене овде само Срби но и Несрби, чиме се ми поносимо. Способност, труд и воља па је све ту. Има случајева, да је млади Милан ремек своје струке показао. То о њему они говоре, који га потребоваше. Говорили бог—да сви који га звали. — Узко је поље и незнатна грађа локална била, да можемо већ о Милану као Србину, кога Срби бирачи ове ако и велике ал интелигенцијом врло оскудне општине, кад га бираше на уму имаше — да говоримо. — Би ће времена, а није далеко. Виде ћемо!

△ **У Вел. Кикинди** 4. августа. Кад је стигла вест овамо, да ће дружина српског нар. позоришта доћи у нашу средину, била се повела реч о томе да се дружини до знања стави, да у овом времену недође Кикинду, јер ће овде са дефицитом играти морати.

За повољну дужност сматрам, да јавим српском свету, да у Кикинди још није изумрла српска свест и љубав према српском позоришту, па ма то и материјалне жртве стало.

Поред свег страховања искупљена је претплата на дванајст претстава од хиљаду форината а вр, и тако је осигуран опстанак дружине бар на дванајст претстава, а надамо се, да ће и дуже без дефицита овде остати моћи.

Пре три дана је стигла дружина у средину нашу са изузетком два њена члана, да отпочне претставе,

Врло нас је неповољно дирнула вест, да је један женски члан, због мале плате, одрекао даље суделовање у овдашњем друштву. Ма како да би волели прећутати ту околност, не може нам се, јер се бојимо да се то може десити и са којим другим чланом. А може бити и са два и са три па куда ћемо онда? И тако је сувише мали персонал ове дружине, а наиме женски, па сад кад може који члан сваки дан да откаже своје суделовање у друштву, то морамо непрестано зепсти, да се на што не расрди, па да нам откаже љубав.

Управа народног позоришта требала би да се постара за строжије уговоре са глумцима, по којима би могла приморати глумца или глумицу на суделовање, јер не знам да ли ће наћи још где тако добре публике, као што је наша, да мито даде коме члану, да јој у средину њену дође.

Ово што рекох не рекох у злој вољи него у хатар правде.

Претставе су почете 4 авг. са шаљивом игром под насловом „Мамица“ од Сиглигетија. То је дело награђено са 100 дуката. Приповетка те шаљиве игре је толико повната српској публици, да се неби исплатило, да човек заузима места с њоме у овом листу. па за то и ја нећу да приповедам, али ћу да речем, да би са 50 дуката више наградио Сиглигентија — ма да нисам љубитељ бракова, који се на позорници на врат на нос вежу — да је казнио „Мамицу“ тај отров брачног живота своје деце — браком са песмом Тодором Ружићем, који се усудио, да под своју седу главу (истина да се то није видило на масци г. Марковића) баци очи на млађану Милицу.

Што се пак тиче посрбљења те шаљиве игре, мора се признати да је доста испало ја руком, ако одузмемо ону приметну погрешку бар за ове врајеве — што је посрбљивач допустио, да се српски сватови одрже у вече,, а што није пренео радњу у коју већу српску варош, јер с отим неби та шаљива игра ништа изгубила од своје лепоте, Ал да, не треба да сметом с ума, да је та шаљива игра у један и исти мах и преведена и посрбљена!

Што се пак саме преставе тиче, може се рећи, да је врло добро испала. На првом месту морамо да споменемо гђц-у Ј. Поповићеву, која је улогу своју (Станићка) у првој и другој радњи мајсторски извела. — Гђа Рајковићка, (Анка) врло је лепо, нежно и са пуним осећајем одиграла улогу своју. Само би се то могло приметити горе хвалженој госпођи, да своју топлоту дотера. — Г. Ружић је у својој улози (Мита Савић) био врло добар као и увек што је. А у сцени, гди пркоси публици својој са рукавицом жене своје био је изванредно добар. — Г. Рајковић (Светозар Милић) лепо је схватио улогу своју, али му поред свега тога морамо навести ову Лесингову изреку: „Es gibt wenig Stimmen die in ihrer äussersten Anstrengung nicht widerwärtig würden“. Ту изреку нек има на уму г. Рајковић, па неће бити замерке његовом претстављању. г. Добриновић (Јоца Скочић) је, кад одбијемо местимична претеривања, врло добар био. — Г. Марковић и гђа Босиљка Хаџићева доста су допринели да претстава складно испадне.

Ако ми допустите, то ћу у оскудици местног српског листа, у вашем цењеном листу да донесем истинит и праведан извештај о радњи дружине срп. нар. позоришта. (Драге воље, само наставите. — У.)

Нови Сад 13. августа. У бачкој дијецези расписани су избори за српски црквено-народни сабор у Карловци на дане 26. и 29. августа. Овај други рок (усековање) јест за избор у варошима, која за се бирају по једног посланика световног реда, а то су: Нови Сад и Сомбор; први пак — то је за остале срезове.

— Данас, у понедељак, почеле су у Карловци седнице школског савета и трајаће јамачно целе ове недеље. Дознајемо, да су у данашњој седници расправљане стипендијске и друге неке ствари. Накнадно јавићемо за рад савета.

— О бирачком кретању јавићемо даље у идућем броју. За сад пак јављамо, да је из Вел. Бечкерека понуђена кандидатура г. Мили Димитријевићу; но како је он већ кандидован у жабаљском срезу, и кандидатуре се примио, то је одбор препоручио бечкеречанима за кандидата г. Алексадра Сандића, професора срп. вел. гимназије новосадске.

ТЕЛЕГРАМ „ЗАСТАВИ“.

ИТЕБЕЈ 12. августа. Позивају се бирачи из појединих општина модошког среза дана 19. августа пре подне у Итебеј на конференцију због карловачког сабора.

Итебејски бирачи.

СЕНТОМАШ 13. авг. Са нашим знањем окружница разаслата није. Ограђујемо се против тога.

Лаза Михајловић, Младен Стефановић, Јован Стојановић, сентомашки учитељи.

НОВИЈЕ.

— Из Беча јављају „П. Л“, да је 11 о. мес. Тиса конферисао с Андрашијем. После конференције држано заједничко министарско веће под Њег. Вел, председништвом, на ком су били Андраши, Тиса, Тафе, Хофман и Билант. Истог дана после по дне — јавља „Буд. кор“. — конферисао Тиса с гр. Тафеом, а сутра дан отпутовао у Остенде.

— „П. Л“. јавља, да званично није потврђена „тајмсова“ вест, по којој је Србија одбацила железничку конвенцију, што је у Бечу углављена. Српска влада о том није ништа јавила.

— „П. Л.“ телеграфишу из Београда, да је 9. о. м. било министарско веће, на ком је било говора и о јеврејском питању. Седница је била бурна и трајала је пет сах. Ристић је врло љутит напустио седницу. Сутра дан отпутовао у Ниш, да поднесе оставку. Тако „Пестер Лојд.“

— Стара „Преса“ јавља, да је 11. ов. мес. на свечаној аудијенцији султан примио црногорског заступника Радонића и прихватио његову веродајницу.

— Међународна комисија за Источну Румелију претресаће скорим више питања о царинама, која се дотичу султановог суверенитета и турских финансија. Додније ће стићи комисија у Цариград, да се забави чл. 23. берл. уговора.

— 11. о. м. састале се у седнице румунске коморе по што је прошла једномесечна одгода. Кнежева посланица, којом се опет коморе отварају, вели: влада ће поднети акта о ревизији устава, што је условљена берл. конгресом и изриче наду, да ће парламенат решити ту ствар у корист народних интереса. Коморе се по том одложиле до 20: августа. Сенат је требао јуче (у понедељак) држати седницу.

— Из Цариграда се јавља, да је 10 о. м. била прва конференција турских и грчких пуномоћника о грчком питању. Трајала је подруг сах,, а радило се већином о нормалним стварима, Рок идуће конференције није означен.

— По „Тајмсу“, уништена је пресуда, која је гласила, да се капетан Карој касира, он је ослобођен и задржава свој чин.

КЊИЖЕВНА ВЕСТ.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Ових дана изаћи ће из штампе

Прво коло песама од Јаше.

Песме су махом оригиналне а са врло малим изузетком досад не штампане. Ово је „коло“ измешано; „лирска песма“ се по „женира“ да стане уз „драмску“ а и сам „епиграм“ узима себи слободу, да се у ово „коло“ увати, Музика, по којој се — рекли би — цело ово „коло“ креће модерна је и напредна, а усклици, који се из песама чују, гласе једино; „светлост и слобода!“

Неке од ових песама штампане су у „Стражи“, одакле их је г. В. Пелагић прештампао у својил „узоритим беседама и песмама“.

Ми позивамо све пријатеље српске књижевности да се на ову књигу претплате, особито млађе колено, коме писац и посвећује ово „коло“ својих песама.

Књига ће изнети око 6 штампани табака велике осмине на финој хартији а цена јој је 40 новч.

Скупљачима на 8 књига једну на дар или новац за исту а књижарима рабат 25—30%.

Претплата и варучбине нека се шаљу на потписаног у Вршац.

Умољавају се сви наши и хрватски листови, да овај оглас одштампају.

Вршац, на св. Пантелију 1879.

КОСТА ЛЕРА,
издавач.

Курс бечке берзе 13. (25.) авг.

5% металица	65.35
5% народног зајма	67.45
Аустријска златна рента	78.55
Сребро	100.54
Ц кр. дукати	5.49
Наполеондори	9.25
Немачке марке	57.05

ОГЛАСИ.

СТЕЧАЈ.

У смислу закључка црквн. шк. одбора од 5 августа о. г. овим се отвара стечај на једно упражњено штипендијско место од 210 фор. а. вр. из закладе почившег дра Ђ. Пантелијћа.

Питомци могу бити ученици више гимназије, реалке или универзитета.

Молбенице с доказима о стању здравља, сиромаштва и сведочбом последњег школског течаја ваља подписаном одбору до 1 октобра о. г. по нов. послати.

Крвни сродници покојникови имају првенство.

Из седнице црквено школског одбора, у Земуну 5. августа 1879. држане.

Перовођа:
СВЕТОЗАР МИЛЕТИЋ
2—3

У одсуству г. подпредседника:
Ј. ВУКАДИНОВИЋ
прота.

СТЕЧАЈ.

Услед стављања у мир учитеља српског Диве Стефановића, упражњено је звање српског учитеља у Српској Чанади у Банату. Плата је годишња 300 ф. а. вр. у готовом, два ланца ораће земље, башта, за огрев сламе колико је потребно за школску дворану и стан учитељев, слободан у добром стању налазећи се стан, састојећи се из три собе, кујне, шпајза, подрума, штале и шупе. — Уз награду од 10 ф. а. вр. дужан ће бити новоизабрани учитељ у црквеним и школским седницама перо водити, а за спровод мртваца имаће 60 новч. — Поред предавања законом прописаних предмета школских, дужан ће бити учитељ, не само ученике своје у пјенију обучавати, но и сам ће при сваком богослужењу појати.

Потражиоци имаће молбенице своје с нужним сведочбама снабдевене најдаље до 2. септембра ов. г. подписаном председништву, у очи недељног или празничног дана лично уручити поглавито с тога, да би у исте дане на јутрењу и светој литурђији вештину своју у пјенију осведочити могли.

Из седнице школског одбора у Српској Чанади дана 29. јула 1879. држане. 2—3

ИВА ОБРКНЕЖЕВИЋ,
старат. у отсутн. шк. перовође.

АНДРИЈА ПУЖИЋ,
пар. и председ. школски.

СТЕЧАЈ.

Овим се отвара стечај на учитељско место у Санади

Годишња је плата 160 фор. 4 фата дрва, сламе за своју потребу, 35 кибли жита и 35 кибли јечма, 3 и по ланца ораће земље прве класе, слободан стан, 2 собе, шпајз, и подрум, покрај школе има башту, од самртнине има 1 ф.

У дужност му спада децу учити и у цркви појати и перовођство обављати.

Који би желили ово место добити нека се лично са молбом пријаве, рок траје до последњег августа по нашен календару.

У Санади (темишварска дијецеза) 1. авг. 1879.

ВЛАДИМИР ТОДОРОВ,
школ. старат. 2—3

ЖИВА СТАНИБЛИН,
предс. шк. одбора.

СТЕЧАЈ.

На упражњено учитељско месте у Потпорњу. С тим местом скопчана је плата од 103 ф. 30 меци жита, 24 меци кукуруза, 4 хвата дрва, 3 ланца ораће земље и слободан стан с баштом.

Ко жели ово место получити, нека своју молбеницу за шест недеља дана од првог увршћења овог огласа местном школском одбору поднесе.

У Потпорњу 4. августа 1879.

2—3 САВА РАДОСАВЉЕВИЋ,
председник местног шк. одбора.

ОГЛАС.

Дне 7. септембра т. г. по нов. кал. у 9 сах. пре подне издаваће се на јавној дражби под закуп на једну или више година **гостијона** у Јамини са регалним правом точења. Гостијона састоји се из 5 соба, 2 кујне, штале, велике шупе, баште од 1 јутра. Како гостијона, тако и башта леже у сред села на најбољем месту. У Јамини је паробродска станица и пошта. Кауција се састоји из онолике своте колико износи четвртина годишњег закупа и може се положити или у готовом новцу или државним папирима.

3—3 **Јелена Богдановићка.**

ШКОЛСКА ОБЈАВА.

Уписивање ученица на овдашњој српској вишој девојачкој школи за идућу 1879—80 годину почиње 18. (30.) августа, а предавање ће отпочети 20 августа (1. септембра) т. г.

У ову школу примају се девојчице, које су свршиле четир разреда основне нар. школе, ако су при том навршиле 10-ту годину живота свога.

Оне ученице, које су свршиле V. или VI. разреда основне народне школе, примаће се у подобне старије разреде ове школд ако положе пријемни испит. Оне ученице, које су стране оваке више девојачке школе училе, полагаће пријемни испит само из српског језика.

Уписна је такса 1 фор. за ону ученицу која први пут овамо долази, а школарина је за сваку ученицу годишње 2 ф. 50 н. што се у напред полаже. Од овога се опраштају само оне ученице, које сведоџбом своје политичне власти докажу да су сиромашне.

Ученице овога завода, које би желеле, да приватно слушају француски језик или уче музику, плаћаће за ове предмете још по 1 ф. месечно за два седмична часа.

Који родитељи или старатељи дакле желе послати на науке своје дете, умољавају се, ако први пут долазе, да понесу собом дечије крштено писмо и сведоџбу школску од последње године.

Ако ко од страних нема за своје дете сигурна и добра стана, нека се обрати на потписану управу ради препоруке.

Управа српске више девојачке школе
у Новом Саду.

Коначна распродаја

ЗА ГОТОВО

трговине код „Црвене руже“ у Панчеву, по обореним ценама поводом смрти шефа М. П. Живановића.

Велизар Боборини
тутор малољетног насљедника Михајла Живановића.

3—3

ОГЛАС.

Овим подписани одбор срп. прав. црв. општине обзнањује, да ће своју залишну парохијалну сесију 16. августа т. г. на три године под закуп издати.

Из седнице одборске 29. јула 1879. држане.

Петрово Село. 2—3 ОДБОР.

Мануфактурна трговина

СТЕВАНА ПЕТРОВИЋА И СИНА

у Земуну

потребује једног млађег и једног старијег спомоћника. 3—3

ЛЕКАРНИЦА МИТЕ ПАЧУ-А

у Вел. Кикинди потребује једног практиканта, који је 4—6 гимназијских разреда свршио.

Ближи услови могу се дознати код самог лекарника. 3—3

Мешовита трговина

С. ЛУКАЧЕКА

код плаветне мачке у Новом Саду

потребује једног млађег спомоћника, једног практиканта и једног шегрта који могу одма ступити. 3—3

Пар кобила или коња висине 16 шака подпуно здрави, лаки за каруце и лепе фигуре између 3—5 година, длаке доратасте или вране до 520 фор. сребра. Који има на продају нека се обрати Јовану М. Марковићу у Београду. 3—3

Одговорни уредник др. Милан Ђорђевић. Издавалац „Задруга за срп. нар. штампарију.“ Српска народна задружна штампарија.